ANUL IV. — Nr. 976 EDIŢIA A DOUA MERCURI 16 OCTOMBRIE 1891

NUMĔRUL 10 BANĬ

ABONAMENTELE
ÎNCEP LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CĂREĬ LUNĬ
şi se plătesc tot-d'a-una 'nainte

În Bucureştĭ la casa Administraţieĭ.
Din Judeţe şi Străinătate prin mandate postale.
Un an în ţară 30 leĭ; în străinătate 50
Şease lunĭ „ 15 „ „ „ 25
Treĭ lunĭ „ 8 „ „ „ 13
Un număr în Străinătate 15 banĭ

MANUSCRISELE NU SE 'NAPOEAZĂ

Adevĕrul

Să te ferestĭ, Române! de cuib strein în casă.
V. Alexandri.

NUMĔRUL 10 BANĬ

ANUNCIURILE
Din BUCURESTĬ şi JUDEŢE se primesc: NUMAĬ în ADMINISTRAŢIE.
Din STRĂINĔTATE, direct la administraţie şi în toate Oficiile de publicitate.
Anunciurĭ la pagina IV . . . . 0.30 b. linia
„ „ „ III . . . . . . 2.— leĭ „
„ „ „ II . . . . . . 3.— leĭ „
Inserţiunele şi Reclamele 3 leĭ rândul.
LA PARIS, ziarul se găseşte de vênzare cu numĕrul la kioşcul No. 117, Boulevard St.-Michel.

UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANI

ADMINISTRAŢIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

DIRECTOR POLITIC: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACŢIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

Bucureştĭ, 15 Octombre 1891.

Danţul păpuşelor

In momentul în care vor apare aceste rîndurĭ, Carol I este în Berlin unde îl chiamă datoria sa de slugă plecată a politiceĭ germane.

Multe s'aŭ zis în privinţa acesteĭ călătoriĭ, atât în ziarele streine cât şi în presa noastră.

Ziarele independente n'aŭ stat un minut la îndoială. Din ziua în care Regele a plecat, ele aŭ zis îndată că El va merge la Berlin şi la Viena, căcĭ de acolo îşĭ primeşte porunca.

Nicĭ nu încapea îndoială că scopul călătorieĭ era politic.

Boala Regineĭ n'a fost de cât un pretext care a venit la timp, pentru a ascunde adevĕrul.

De aceea foile oficioase aŭ primit ordin de a exagera ştirile privitoare la această boală. Ele şi-aŭ făcut meseria în conştiinţă. Nu trecea zi fără ca să publice ştirĭ îngrijitoare carĭ, dacă ar fi fost adevĕrate, ar fi autorizat publicul să crează că biata Regina este condamnată. Chiar *Monitorul Oficial*, şi prin urmare guvernul, s'a făcut complice al acesteĭ înşelătoriĭ, căcĭ publica buletine aşa zise medicale despre carĭ s'a dovedit în urmă că eraŭ fabricate *ad hoc*.

Aceste manopere aveaŭ numaĭ de scop de a înşela opiniunea publică, căcĭ Carol I plecase cu intenţiunea de a merge la Berlin; însă El nu era sigur de a fi bine primit şi avea nevoie de un certificat de bună purtare din partea Regeluĭ Humbert.

Până când l'a dobândit, oficioşiĭ noştri aŭ jucat o comedie nedemnă afirmând pe toate tonurile că călatoria Regeluĭ în Germania nu avea nicĭ o însemnătate politică şi, ca dovadă, eĭ relevaŭ faptul că preşedintele consiliuluĭ, care însoţise pe Suveranul sĕŭ în Italia, n'a mers cu Dînsul la Sigmaringen şi la Berlin.

Bietele reptile n'aŭ înţeles că, prin aceasta, mărturiseaŭ dispreţul Regeluĭ pentru guvernul sĕŭ.

La Monza, unde Regele nu avea politică de făcut, El a luat pe generalul Florescu cu Dînsul; la Berlin şi la Viena însă, Carol I n'avea nevoie de primul Seŭ ministru, căcĭ acolo se ducea să facă politica Sa personală. La Berlin un ministru român n'are ce căuta, căcĭ acolo se fac şi se desfac ministerele noastre şi se dispune de destinele Românieĭ.

Astă-zĭ însă masca a căzut. Se ştie că Carol I a mers la Berlin pentru a cere rĕsplata la care se crede în drept de a se aştepta, în urma atitudineĭ sale credincioase faţă cu politica germană.

El va spune de sigur D-luĭ de Caprivi:

V'am făcut fortificărĭ, am isbutit ca toate partidele din România să le admiţă; am adus pe maĭ toţĭ politicianiĭ ceĭ maĭ marcanţĭ aĭ Ţĕreĭ ca să se plece în faţa politiceĭ pe care mi-aţĭ poruncit-o, v'am dat tot felul de foloase pe tărîmul financiar şi economic. Cred că a sosit momentul de a întreba: Ce'mĭ daţĭ în schimb?

Spre a se şti ce respuns I se va da la această întrebare, n'avem de cât să deschidem ziarele germane şi vom vedea modul cum călătoria Regeluĭ Românieĭ este comentată în cercurile oficiale din Berlin.

La 21 Octombrie, adică acum şase zile, s'a dat la Berlin un banchet oficial în onoarea ministruluĭ hanseatic Krüger. La acest banchet secretarul de Stat *von Marshall* a ţinut un discurs în care a vorbit despre vizita ce va face Regele Românieĭ la Curtea din Berlin.

Reproducem textual cuvintele sale:

Se vorbeşte cu oare-care insistenţă de însemnătatea politică a vizitei Regeluĭ Carol. De sigur această însemnătate nu se poate nega; nu trebue însă să ne gândim la nişte învoielĭ pozitive în privinţa raporturilor Românieĭ cu tripla alianţă. D. Carp, unul din bărbaţiĭ politicĭ românĭ ceĭ maĭ însemnaţĭ şi tot-odată ceĭ maĭ favorabilĭ tripleĭ alianţe, a relevat de curînd, într'o convorbire cu un ziarist din Bucureştĭ, că o întemeiere prin tratat a relaţiunilor Statuluĭ român cu tripla alianţă ar face maĭ mult rĕŭ de cât bine Românilor, ar întărîta pe Rusia încă maĭ mult şi n'ar adăuga nimic la comunitatea de interese care există între Puterile tripleĭ alianţe şi România.

Vĕ place acest respuns care aşteaptă pe Carol I la Berlin?

Cu alte cuvinte, D. de Caprivi va zice Regeluĭ:

Guvernul german este recunoscător Maestăţeĭ Voastre de tot ce aţĭ făcut. V'aţĭ purtat ca un adevĕrat principe german. Dar nu aveţĭ nevoie de tratat pentru a fi sigur de bună-voinţa noastră şi nu puteţĭ cere ca să ne certăm cu Rusia din pricina D-tră. Interesele M. V. şi ale noastre fiind comune, se înţelege de la sine că veţĭ merge cu noĭ, la caz de trebuinţă.

Dar cancelarul german va maĭ adăoga:

Ar fi bine însă ca şi miniştriĭ M. V. să fie pătrunşĭ de această politică şi îmĭ permit a observa că, pe cât timp bărbaţĭ ca D. D. Sturdza, Al. Lahovary saŭ P. Carp nu sunt consilierĭ aĭ Tronuluĭ, nu vom avea o deplină garanţie că intenţiunile bine-voitoare ale M. V. să vor traduce în fapte.

Iată instrucţiunile pe cari Carol I le va primi din Berlin şi cari i se vor repeta la Viena. Ştim din experienţă că El ştie a le urma *ad literam*.

Să se pregătească dar cabinetul actual la o surprindere neplăcută!

Când Carol I se întoarce din Berlin, începe danţul păpuşilor ministeriale.

Dunăreanul

Dinastia la Berlin

BERLIN, 14 Octombre.—Regele Românieĭ va sosi mâine la 10 jumătate de dimineaţă la Potsdam; va fi primit la gară de Impĕratul şi de prinţĭ; trupele vor fi înşirate pe stradele pe unde va trece corteģiul; trăsura va fi escortată de un escadron de cavalerie. Seara prînz de gală şi mare retragere cu musică. Mercurĭ Regele şi Impĕratul vor merge la Berlin pentru revista garnizoanelor din Berlin şi Spandaŭ; seara representaţie de gală la Operă.

Ofiţeriĭ ataşaţĭ la persoana Regeluĭ Carol sunt următoriĭ:

Aghiotanţĭ, generalul conte de Wedel, locotenentul-colonel Strantz.

Ofiţerĭ de ordonanţă, locotenenţiĭ conte de Schulemburg şi baron de Koenig.

SIGMARINGEN, 14 Octombre.—Prinţul Leopold de Hohenzollern a plecat la Berlin.

Intrunirea ofiţerilor

Aseară s'a ţinut la clubul militar o întrunire a ofiţerilor din garnizona Bucureştĭ.

Se afirmă că această întrunire a fost provocată printr'un ordin al ministruluĭ de rezboiŭ.

Aŭ vorbit D-niĭ: Lt.-colonel Crăiniceanu, major Cruţescu, căpitaniĭ Prezan, Lambru, Saegiu, Mustaţă şi alţiĭ.

Obiectul discuţiuneĭ a fost: presa şi armata. *D. lt.-colonel Crăiniceanu, în special, a tunat şi fulgerat în contra* Lupteĭ *şi* Adevĕruluĭ *carĭ atacă pe şeful armateĭ (?) şi pe ofiţeriĭ bătăuşĭ.*

Dinasticul colonel a spus că această atitudine a ziarelor democratice cere rezbunare.

In urmă, s'a ales o comisiune de ofiţerĭ, compusă din D-niĭ: **Căpitan Mustaţă**, *din roşiorĭ;* **Căpitan Vasiescu** *gard de artilerie;* **Căpitan Georgescu** *din artilerie şi încă doĭ al căror nume ne scapă.*

Se zice că aceştĭ cincĭ D-nĭ ofiţer se vor deghiza în civilĭ, cu ochelarĭ albaştri saŭ vineţĭ şi vor ataca pe Directorul Adevĕruluĭ *şi pe D. C. C. Bacalbaşa, primul redactor al* Lupteĭ, *pentru a rezbuna pe Regele şi pe ofiţeriĭ criticaţĭ de cele două ziare.*

Să poftească.

Argus

DOBROGEA

II

Am arătat neajunsurile pe care le-aŭ bieţiĭ Dobrogenĭ cu cultivarea pămîntuluĭ. Dar pentru că pămîntul nu e roditor şi agricultura înapoiată, ocupaţiunea lor principală este creşterea vitelor.

Şi formalităţile ce se cer pentru păşunatul, vînzarea lor, etc., spune D. Marin Petrescu, *a redus aproape la imposibil comerţul de vînzare a vitelor.*

Toate vitele sunt supuse la două recensemînte pe fie-care an; şi în tot timpul cât ţine recensemîntul, nu poate să se mişte o vită de la un loc la altul fără certificat că a fost recensiată. Recensămîntul de primă-vară începe la 15 Maĭ şi ţine până la sfîrşitul luĭ Iunie, adică o lună şi jumătate. Şi în acest interval *nicĭ o vită nu poate trece dintr'o comună recensiată în alta nerecensiată.*

De voeşte să'şĭ ducă vita la tîrg, în interiorul Dobrogeĭ, *trebue să'şĭ procure, pe lângă certificatul sanitar, şi acela de neipotecare la creditul agricol şi un alt certificat că a plătit taxa erbărituluĭ* **pe anul trecut şi pe anul curgător.** De voeşte să o aducă să o vînză peste Dunăre, pe lângă aceste certificate, trebue să aibă şi unul că vita 'i-a fost recensiată. Şi dacă nu reuşeşte să'şĭ vîndă vitele dincoace de Dunăre, „formalităţile de reintrare în Dobrogea sunt atât de vexatoriĭ prin complicaţiunile formalităţilor ce se cer, că orĭ cine preferă de a'şĭ vinde vita pe nimic în Dobrogea, de cât a o duce în tîrgurile din restul ţăreĭ“.

In unele părţĭ pămînturile sunt parcelate şi s'aŭ vîndut deja locuitorilor. Intre parcelele locuitorilor sunt şi loturĭ pentru care persoane streine de localitate care domiciliază aiurea şi nicĭ nu'şĭ cunosc proprietatea cumpărată de la stat aŭ făcut declaraţiĭ, dar nu 'şi-aŭ plătit ratele.

Perceptoriĭ, după ordine exprese, închiriază aceste loturĭ în socotelile proprietarilor; chiriile ce obţin, le scad din debitul ratelor. Şi perceptoriĭ ţin aşa de mult să scadă debitul acestor proprietarĭ că, de nu le pot închiria loturile, se pun la pândă şi *„îndată ce vĕd saŭ dovedesc saŭ* **chiar deduc din presenţa băligilor,** *că vitele cutăruĭ locuitor cu parcela vecină a trecut pe acest loc, îĭ percepe taxa erbărituluĭ ca la stat,* cu care achită saŭ descarcă datoria proprietaruluĭ.

Şi de ce acest zel pe perceptor? Pentru că are o remiză de 9% din ce încasează.

Mĕ opresc aci cu citaţiile. Cred că sunt destule ca să ne convingem că este imposibilă viaţa bietuluĭ Dobrogean. Acuma cred ca nimenĭ nu maĭ poate să se mire de ce emigrează locuitoriĭ Dobrogeĭ; de ce părăsesc tot şi fug de dominaţiunea libereĭ Româniĭ şi caută refugiŭ tot în vre un colţ de ţară supus despotismuluĭ turcesc. Cu tot despotismul acesta, cu toate abuzurile şi arbitrariul pe care trebue să le fi suferit sub dominaţiunea turcă, avea cel puţin cu ce să se hrănească; astă-zĭ nu are nicĭ atâta,

Dobrogeniĭ aŭ ajuns la aşa grad de mizerie, că n'aŭ cu ce să 'şĭ maĭ plătească dările către stat. *Perceptoriĭ le iaŭ vitele şi le duc de le vînd la tîrg; dar sărăcia este aşa de mare, că aceiaşi vită trebue să fie dusă la tîrg de maĭ multe orĭ până ce să gasească cumpărătorĭ, cu toate că preţurile sunt ridicul de micĭ.* Inchipuiască-'şĭ cine-va ce tabloŭ trist şi plin de desolare trebue să înfăţişeze convoiul acestor vite duse la tîrg de perceptorul şi primarul comuneĭ pentru împlinirea dărilor şi urmat la distanţă de muncitorul trenţăros şi cu faţa scîrbită, de vaetele şi bocetele luĭ. Trebue să fie ceva infiorător!

Guvernul, îndată ce-a pus stăpânire pe Drobogea, nu s'a gândit decît la un singur lucru: să stoarcă birurĭ şi să îşĭ asigure perceperea lor. De aceea a introdus o mulţime de formalităţĭ, nepotrivite graduluĭ de cultură al locuitorilor, vatămătoare în cel maĭ mare grad, dar care aveaŭ darul de a nu permite locuitoruluĭ să se mişte fără să îşĭ plătească darea către stat. Să încaseze birul, atîta s'a interesat guvernul; încolo n'a voit să ştie de nimic. Şi ca să fie maĭ sigur că încasatoriĭ aŭ să-şĭ facă datoria, 'ĭ-a interesat dîndu-le remiză de 9% din incasărĭ. Şi aceştĭ din urmă, departe de orĭ-ce control, nu numaĭ că aŭ rĕspuns aşteptărilor guvernuluĭ, dar le-aŭ şi întrecut. S'aŭ folosit de toate pretextele, ca să stoarcă de la bieţiĭ locuitorĭ taxe peste taxe care, dacă sporesc venitul statuluĭ, măresc şi averea lor personală.

Dar se poate zice că această stare de lucrurĭ exista acum douĭ anĭ şi nu maĭ există în timpul de faţă. Nu s'a făcut nimic, care să ne facă să credem una ca aceasta. Din contră, faptul că D. Marin Petrescu, care cunoaşte bine Dobrogea, dă astăzĭ publicităţeĭ raportul sĕŭ de acum doĭ anĭ, mĕ face să cred că starea lucrurilor este şi maĭ rea, că D-sa cu aceasta a voit să ofere preseĭ un document preţios, ca să dea alarma.

Noĭ am dat'o.

Şi să se ştie că, pe lângă raportul D-luĭ Petrescu, maĭ sunt alte şase. D-sa descrie numaĭ o parte din situaţiunea Dobrogeĭ, cea economică, care e cea maĭ importantă, dar care nu e singură interesantă, ce grozăviĭ trebue să maĭ coprindă cele l'alte.

F. I. G.

PARTIDELE NOASTRE POLITICE ŞI AMOVIBILITATEA ÎNVĔŢĂTORILOR RURALĬ

De ordinar, singurile persecuţiunĭ, saŭ maĭ bine zis, numeroasele victime ce se fac între învĕţătoriĭ săteştĭ, — după cum se constată din acte şi din tot felul de dovezĭ, — aŭ de cauză luptele politice, patima politică.

Invĕţătoriĭ carĭ n'aŭ votat pentru cutare partidă de la cârmă, carĭ n'aŭ voit a face propagandă, şi n'aŭ ţinut discursurĭ, sînt puşĭ pe seletă şi esecutaţĭ!

Inainte d'a afirma acestea m'am înarmat cu mărturiĭ şi am pregătit chiar o statistică care constată minunat afirmările mele.

In chip firesc, buniĭ, vredniciĭ învĕţătorĭ. faţă de dreptul politic, şi civic, faţă de ingerinţele absolut îndrăsneţe făcute la colegiul al III-lea al minciuneĭ, ş'aŭ manifestat maĭ tare saŭ maĭ încet, revolta lor contra moravurilor noastre electorale, — aceasta le aŭ atras toate persecuţiunile, permutare, suspendare, destituire!

Iar rĕiĭ învĕţătorĭ, negligenţĭ, — nulităţĭ în ale şcoaleĭ, — interesaţĭ, umblând în negoţ, şi cu purtărĭ rele, de obiceiŭ sunt guvernamentalĭ, agenţĭ aĭ guvernuluĭ, — decĭ toleraţĭ, ocrotiţĭ, susţinuţĭ!

Fe-care partidă politică, care vine la cârmă, cere învĕţătorilor, în chip formal, să-ĭ susţină făţiş, cu gura, cu condeiul, şi cu votul!

Orĭ-ce împotrivire la această obligaţiune, aduce escluderea din corpul didactic.

Partidele aŭ fie-care interes viŭ ca învĕţătoriĭ să fie *amovibilĭ*, să fie cu soarta în mâna guvernuluĭ!

Pe rând nenorociţiĭ aceştia zişĭ învĕţătorĭ, trebue să se declare în gura mare: liberalĭ cu liberaliĭ la cârmă, conservatorĭ cu conservatoriĭ când aceştia vin la guvern; junimiştĭ cu junimiştiĭ când aceştia aŭ puterea în mână, etc.

Iată *morala. demnitatea, consequenţa* şi *educaţiunea* ce vor partitele a da şi a face învĕţătorilor *amovibilĭ!*

Aceste partide deja aŭ făcut din învĕţătorĭ trestia bătută de vênturĭ, şi nişte *conştiinţe aservite*, capitulate intereselor lor d'a domni.

Invĕţătorul care trebue să predea în şcoală cultul libertăţeĭ, cultul adevĕruluĭ, al dreptuluĭ, al libertăţiĭ de conştiinţă, — al respectuluĭ de convingerĭ, şi de eserciţiŭ deplin politic, — în afară de şcoală, la întrunirĭ, în presă, la alegerĭ, să fie însă mascaraua partidelor de rând, libertul lor, agentul lor neruşinat, — iată urmările teorieĭ *amovibilităţeĭ* învĕţătorilor.

Invĕţătorul care trebue să fie maĭ pre sus de toate veleităţile şi fluctuaţiunile politice, sociale, religioase şi etnice, el care instrueşte copiĭ părinţilor de orĭ-ce partid, de orĭ-ce neam saŭ religie, trebue însă după teoria partidelor susţinĕtoare *amovibilităţeĭ* ca **alegător,** să facă pe caraghiosul, schimbându şĭ vecînic culoarea politică la fie-care schimbare de guvern!

Aceste partide maĭ vor şi alt ce-va şi maĭ grav.

Vor să perpetueze şi să sistematizeze corupţiunea şi favoarea în corpul didactic rural.

Este ştiut de când e lumea că caracterele independente, pline de energie, vecînic vor fi victimele convingereĭ lor, şi la noĭ, unde avem **odium politicum,** cum era altă-dată *odium teologicum*, — vecînic avea-vom pe învĕţătoriĭ meritoşĭ persecutaţiĭ partidelor pe rând; — şi cum iarăşĭ e recunoscut, caracterele flexibile, minţile mediocre, inimile egoiste, vecînic slugarnice, linguşitoare, — avea-vom pe învĕţătoriĭ rĕĭ, prieteniĭ şi pricopsiţiĭ partidelor politice; — până în ziua în care marea maioritate a acestor rĕĭ, vor domni prin aservirea conştiinţeĭ lor, în toată ţara, în nenorocita şcoală populară, — spre marea fericire a Naţiuneĭ!!

Iată rezultatul la care va ajunge partidele cu amovibilitatea învĕţătorilor lor!

De alt-fel, una din marile cauze a **mortăciuneĭ** în care e şcoala rurală, este suverana nepăsare a slujbaşilor administrativĭ, faţă de şcoala rurală, de obligativitate şi de intresele învĕţămêntuluĭ!

Aceĭ ce vor amovibilitatea învĕţătorilor, vor nu maĭ puţin prelungirea agonieĭ actuale a şcoaleĭ săteştĭ.

Căcĭ, e la priceperea, nu a unuĭ om politic, ci a unuĭ muritor de rĕnd, că învĕţătoriĭ săteştĭ fiind oamenĭ cu nevoĭ, cu

interese şi cu slăbiciunĭ, — aŭ găsit ceĭ maĭ mulţĭ, şi vor găsi maĭ pe urmă chiar maĭ toţĭ, că pentru a trăi *dolce far niente*, pentru a o duce bine, cu leafă, fără grijĭ, — fără rĕspundere, e d'a face din timp în timp pe agentul electoral, d'a se da de prietin acelor de la cârmă, — punênd şcoaleĭ cruce, datorieĭ sale, un puternic *Adio*, — şi strigând pretutindinĭ cu curagiŭ:

Trăiască amovibilitatea învĕţămêntuluĭ!
Trăiască partidele politice!

Ţepeluş.

FORMAREA OFIŢERILOR

Pentru ca ţara noastră să ajungă capabilă a ţinea întru cât-va piept situaţiunilor grele prin care poate trece, trebue fără îndoială ca organisaţiunea eĭ militară să fie egală dacă nu superioară aceleĭ a uriaşilor sĕĭ vecinĭ.

Pentru ca o armată orĭ cât de bravă ar fi ea să poată ajunge la un rezultat satisfăcător trebue a avea conducĕtorĭ aptĭ în îndeplinirea datoriilor lor. Din instrucţiunea ofiţeruluĭ rezultă siguranţa, energia şi moralul trupeĭ.

Azĭ, când rĕsboiul este o ştiinţă, când descoperirĭ şi invenţiunĭ zilnice perfecţionează neîncetat mijloacele de acţiune, trebue neapărat ca ofiţeriĭ de toate armele şi gradele să fie capabilĭ uniĭ a concepe şi alţiĭ a executa cu inteligenţă. Orĭ, ştiinţele matematice chiar cele maĭ abstracte fiind recunoscute ca indispensabile, în afară de aplicaţiunile lor practice, pentru desvoltarea inteligenţeĭ şi deprinderea eĭ cu concepţiunea; dacă cine-va s'ar mărgini la strictul necesar pentru a executa după regulĭ memorisate, nicĭ odată nu va fi capabil nu numaĭ a concepe, dar chiar a înţelege ceva maĭ superior. Prin urmare cu ast-fel de ofiţerĭ nu vom avea capĭ.

Oare de ce ţara românească să fie ca tot-d'auna înnapoiată? Nu se găsesc şi la noĭ tinerĭ capabilĭ, cărora dându-le instrucţia necesară, să poată ajunge să găsească eĭ singurĭ perfecţionărĭ fără a se mărgini la imitarea altora? In tot-d'auna noĭ am fost ceĭ care am copiat armamentul armateĭ noastre după alte state; pentru aceste invenţiunĭ se votaŭ şi se cheltuiaŭ multe milioane care nu foloseaŭ la nimic, căcĭ până ce se lucraŭ, până ce veneaŭ în ţară, statele cele-l'alte le lepădase deja, şi noĭ rămâneam tot înnapoiaţĭ. Aşa a fost cu arma actuală a infanterieĭ, cu cupolele şi poate şi cu fortificaţiile. De ce să nu fie în ţara Românească oamenĭ care să conceapă, să inventeze? Ni s'ar rĕspunde: „aŭ fost". Dar aceĭ oamenĭ îşĭ făcuseră tot studiile în ţĕrĭ streine; de ce nu s'ar putea face şi la noĭ?

Pentru a ajunge la acest scop, trebue ca organizaţiunea şcoalelor noastre militare să fie cât se poate de mult meditată; nu pentru un motiv care nu diferă mult de obiceiul de a copia, să se desfiinţeze tot cea ce se făcuse după multă muncă.

Ofiţeriĭ care îşĭ terminaŭ studiile în şcoala de ofiţerĭ din Bucureştĭ, învăţaŭ după 2 programe. Uniĭ, ceĭ întâĭ la clasificaţie din ambele şcolĭ de fiĭ de militarĭ, eraŭ trecuţĭ în secţia armelor speciale, unde li se dădea o instrucţiune cu totul ştiinţifică superioară. Ceĭ alţĭ destinaţĭ a deveni ofiţerĭ în infanterie şi cavalerie, nu învĕţaŭ de cât reglemente şi cursurĭ de memorie. Deşi defectos, acest regulament avea totuşĭ următorul avantaj: Da fie-căruia mijloace de a se perfecţiona în arma în care era să servească ca ofiţer. Nu s'a ajuns la rezultate satisfăcătoare cu aceste dispoziţiĭ şi fără a studia adevĕratele cauze care produceaŭ neajunsurĭ în instrucţia ofiţerilor noştri, s'aŭ suprimat matematicile, s'aŭ unit toate secţiile şi s'aŭ pus numaĭ cursurĭ de memorie şi reglemente de câte trele armele, crezêndu-se că instrucţia superioară ce dădea ofiţerilor avea de efect a'ĭ face să tindă la retragerea lor din armată pentru a urma studiile maĭ departe lăsând ast-fel statul în daună. Aceste consideraţiunĭ greşite aŭ fost suficiente pentru a decide promulgarea nouluĭ regulament al şcoaleĭ de ofiţerĭ care prevede între altele: că toţĭ eleviĭ vor învĕţa aceleaşĭ cursurĭ şi la finele anuluĭ al doilea se vor lua ofiţerĭ în artilerie şi geniŭ după ordinea clasificaţieĭ. Această disposiţie este cu mult maĭ defectuoasă de cât acea a vechiuluĭ regulament, este a cădea din Scyla în Carybda.

Pentru ca în orĭ şi ce societate există inteligenţe diferite, ar trebui să fie şi sunt chiar în mediul nostru de existenţă diferite mijloace, după care putem clasa şi preţui oameniĭ după aptitudinile şi inteligenţa lor.

Tot aşa în şcolĭ sunt maĭ multe felurĭ de elevi cu dispoziţiĭ diferite, uniĭ aŭ memorie intensă alţiĭ din contră pot înţelege orĭ şi ce lucru raţional însă nu vor putea învĕţa aşa de bine expresiile cărţeĭ.

Ceĭ întâĭ vor putea aplica tot ceea ce aŭ învĕţat în şcoală, maĭ bine saŭ maĭ rĕŭ, însă nicĭ odată nu vor putea concepe aşa de bine ca ceĭ alţĭ, care de şi maĭ slabĭ în memorisare, învaţă în un mod inteligent şi le rĕmâne tot-d'a una maĭ mult ca la ceĭ întâĭ.

Aceştia decĭ trebuiaŭ puşĭ în armele speciale, iar nu după o clasificaţie fictivă, în care eleviĭ şcoalelor de fiĭ de militarĭ eraŭ aşezaţĭ foarte neproporţional cu capacitatea lor. Uniĭ susţinuţĭ prin cursurĭ de memorie, lucrărĭ corporale şi limbĭ străine, treceaŭ înaintea altora care deşi meritaŭ maĭ mult, dar pe care aceste din urmă cursurĭ şi o conduită copilărească, îĭ ţinea maĭ înapoiaţĭ.

Asta este cauza că din secţiile noastre din diferite arme nu eşaŭ ofiţerĭ în deajuns de capabilĭ. Căcĭ ceĭ din arme speciale care în şcolĭ nu iubeaŭ matematicile şi care le învĕţaŭ în silă aşteptaŭ să iasă ofiţerĭ pentru a 'şĭ da aere de oamenĭ marĭ.

Aceştia sunt aceia care voesc să se retragă din armată, pentru că cred că vor lua uşor licenţa în matematicĭ trecênd tot aşa de superficial cursurile ca până acum. Iar aceĭ cărora în adevĕr le place meseria lor, nu vor putea spera nicĭ odată la asemenea lucrurĭ, pentru că instruiţĭ în fond, eĭ măsoară cu mintea distanţa ce-ĭ separă încă de perfecţiune, pentru că unuĭ om inteligent cu cât e maĭ instruit cu atât i se pare că e maĭ mic.

Acesta dar ar fi modelul pentru artileria şi geniul nostru, menite a avea ofiţerĭ susceptibilĭ de a corespunde cerinţelor acestor arme şi numaĭ astfel de ofiţerĭ vor putea concepe şi aplica bine tot ceea ce posteritatea va adopta, când eĭ vor fi şefiĭ supremĭ aĭ armateĭ noastre.

In infanterie de multe orĭ eşiaŭ ofiţerĭ mediocri, fiind-că ne avênd talentul şi neplăcându-le a memorisa, învăţaŭ cursurile siliţĭ şi eşaŭ ofiţerĭ mediocri, în alte condiţiunĭ poate că eĭ ar fi putut da pe faţă talentele lor, căcĭ numaĭ aceea ce cine-va face cu plăcere poate face bine.

Pe de altă parte reglementele, care sunt baza şi trebue să devie o a doua natură pentru ofiţerĭ, le vedem cu totul neglijate, prin acea că nu sunt puse de cât odată pe săptămână şi încă se învaţă în acelaşĭ timp reglementele celor 3 arme. Apoĭ când un tînĕr inteligent învaţă 6 anĭ un reglement de infanterie şi ca ofiţer nu 'l cunoaşte în deajuns ne avênd destulă practică, va putea oare să ştie ceva învĕţând 3 arme în 2 anĭ? Saŭ va avea în capul sĕŭ o confusie de comenzĭ şi principiĭ, de care nicĭ odată nu va fi pătruns. Şi la urmă, la finele anuluĭ al doilea, se iaŭ ofiţerĭ în armele speciale după clasificaţia obţinută la studiul acestor cursurĭ. Apoĭ este evident că ceĭ maĭ tarĭ în memorisare vor fi înaintea celor aplicaţĭ la matematicĭ; prin urmare această dispoziţie este cu mult inferioară celeĭ întâĭ.

Ar trebui ca la trecerea elevilor din şcolile de fiĭ de militarĭ în cea de ofiţerĭ, ca toată clasa să fie supusă la un concurs înscris, consistând în câte-va probleme de matematicĭ şi cele dintâĭ numere ale clasificaţieĭ făcute după notele obţinute la acest concurs, să fie trecuţĭ în armele speciale. In anul al doilea fie-care armă să se ocupe în particular cu reglementele sale putêndu-i-se da şi oare-care noţiunĭ secondare de cele alte, maĭ ales în ceea ce priveşte reglementele de manevre.

Numaĭ ast-fel ofiţeriĭ vor fi capabilĭ a deveni şefĭ valoroşĭ care în afară de disciplină şi eroism, să poată insufla soldaţilor încrederea atât de necesară în momentele grele ale rĕsboiuluĭ.

Un ofiţer.

De la concursul din Galaţi

(Corespondenţă)

Toată lumea de aci e indignată de scandalul ne maĭ pomenit provocat de vestitul Plăvănescu, cel cu chestia Polugescu, la concursul pentru ocuparea a 4 catedre de clase primare ce are loc în acest oraş.

Acest nedemn revizor şcolar presidează comisiunea de examinare compusă din profesorĭ secundarĭ.

Pentru faptul că nu a putut îndupleca pe membriĭ comisiuneĭ la placul luĭ, adică de a face să iasă vr'o 2 protejate a luĭ, paralisează lucrările comisiuneĭ. Dupe ce se ţine concursul în scris şi la vr'o patru materiĭ cel oral, vĕzênd că protejatele luĭ nu aŭ şanse de reuşită, ameninţă comisiunea că o va *disolva* (?).

In adevĕr, două zile consecutive nu vine la concurs trimiţênd vorbă că e bolnav. Minciună sfruntată, căcĭ a fost vĕzut plimbându-se prin oraş. In fine azĭ 11 Octombre vine la liceŭ, unde se ţine concursul şi unde ceĭ lalţĭ patru profesorĭ esaminatorĭ îl aşteptaŭ, şi declară că a cerut telegrafic Ministruluĭ revocarea lor şi înlocuirea cu altă comisiune pentru că a zis textual, *sunteţi în stare să faceţi să iasă* **toate fetele de stradă.**

Rămâĭ trăsnit când vezĭ cu cât cinism şi impertinenţă sunt trataţĭ nisce profesorĭ de curs superior, toţĭ titraţĭ, de un craş ignorent care are abia patru clase primare absolvite în satul Chiţoc şi care scie în Procesul Verbal al concursuluĭ în loc de *elocuţiune*, cum era teza dată, *locuţiune* şi zicênd *aparat circular*, în loc de *aparat circulator*.

Dar cum rĕmân cele 15 concurente în tot timpul suspendăreĭ concursuluĭ? Maĭ toate fete sărace, străine din Galaţĭ, venite aci cu mamele lor, staŭ pe cheltuială la hotel până ce 'l-o veni gust Domnuluĭ Plăvan să reînceapă concursul.

In ce veac, în ce ţară trăim? cât de şubrede trebue să fie instituţiile aceşteĭ ţĕrĭ, când un om de talia luĭ Plăvănescu găseşte mijlocul să 'şĭ bată joc de ele! Ruşine, de o mie de orĭ ruşine!

Candidatele toate, afară de D-şoara Codreanu, înţelegeţĭ pentru ce, aŭ adresat o telegramă D-luĭ Ministru Poni protestând în contra *suspendărĭ concursuluĭ* şi abandonăreĭ lor pe stradele Galaţuluĭ. Deja o telegramă de protestare a fost adresată erĭ de membriĭ comisiuneĭ.

Dreptate, Dreptate! Domnule Poni, cupa e plină.

Ionca.

„Adevĕrul" la Călăraşĭ

Comisarul Niculescu Duman, pentru orĭ ce sentinţă ce i se dă spre executare trebue să rupă jumĕtate din dreptul cât îĭ acordă legea creditoruluĭ şi până nu face *una* şi *una*, nu voeşte a se transporta la esecutare din domiciliul sĕŭ de *şepcărie* unde petrece ziua şi noaptea.

Putem relata multe gheşefturĭ dar ne oprim a le denunţa opiniuneĭ publice, sperând ca D. Fochide, prefectul de Ialomiţa, nu va lăsa ca sub administraţia sa să se petreacă lucrurĭ scandaloase, ca acele comise de comisarul Duman şi comisarul Popescu care deşi este hoţ în puterea cuvîntuluĭ, totuşĭ poartă placardă de comisar al găreĭ şi şef al siguranţeĭ publice în Călăraşĭ.

In sarcina primaruluĭ Petculescu din comuna Lehliu, judeţul Ialomiţa, omul de încredere al D-luĭ Fochide, sunt o mulţime de abusurĭ, delapidărĭ de banĭ publicĭ şi diferite hoţiĭ care aŭ speriat pe toţĭ locuitoriĭ din acea comună; dacă superioriĭ sĕĭ staŭ fără să facă nimic, cauza este că şi eĭ sunt părtaşĭ la tot ce face acest primar Petculescu.

Intr'altă corespondenţă am să vĕ scriŭ pe larg şi să arăt o sumă de fapte şi hoţiĭ comise atât de comisarul Duman, cât şi de comisarul Popescu, precum şi de valorosul primar din Lehliu anume Petculescu.

Până atuncĭ însă vĕ rog semnalaţĭ acestea celor în drept. Pe onor. cârmuire din Ialomiţa aş ruga-o să fie maĭ deşteaptă faţă cu patroniĭ pe care îĭ serveşte, căcĭ D. Fochide ştie ce a păţit odată, când era gata să dea mâna cu ceĭ de la rĕcoare, tot din cauza nedibăcieĭ sale. Atuncĭ cel puţin lumea era maĭ incultă, dar acum..... de..... orĭ cum...., ştie maĭ mult de cât D-sa, chiar pomojniciĭ D-sale.

X.

INFORMAŢIUNI

Miniştriĭ se vor aduna astăzĭ în consiliŭ la Ministerul de Interne.

—*—

Consiliul comunal al capitaleĭ se întruneşte astăzĭ spre a discuta cestiunea apeĭ de bĕut şi a se lua o hotărîre definitivă.

—*—

La alegerile comunale din Constanţa, a eşit lista prefectuluĭ cu 161 voturĭ.

Opoziţia a avut 89 voturĭ.

Votanţĭ înscrişĭ 250.

—*—

Astăzĭ s'aŭ început la Clubul militar examenile sub-oficerilor pentru admiterea în şcoala de la Bistriţa.

—*—

Ziarul parizian *Le Gaulois* ne spune că D-şoara Abbema, vestita artistă, a făcut portretul Prinţeseĭ Valentina Bibescŭ.

Dacă tabloul s'ar expune, Bucureşteniĭ ar avea ocazinea de a admira un cap de operă.

—*—

Agenţia română fură baniĭ pe carĭ noĭ îĭ plătim pentru serviciul telegrafic (?) ce ne face.

Nicĭ odată nu ne aduce la timp ştirile importante, ci ne hrăneşte cu depeşĭ din centrul Africeĭ, din Australia saŭ din Groenlanda.

Iar azĭ, ne-a trimis un rezumat al unuĭ articol din *Corespondenţa politică* de acum zece zile, rezumat pe care ni l-a maĭ trimes acum patru zile.

Agenţia română nu e numaĭ necinstită, ea e şi neruşinată.

—*—

Aflăm cu plăcere că tînĕrul judecător de la Sabar *Lazăr Bădescu* (de la Căscioare) a luat frumoasa iniţiativă de a forma o bibliotecă aceleĭ judecătoriĭ, în care scop a şi făcut apel la proprietariĭ şi arendaşiĭ aceleĭ plăşĭ, rugându-ĭ să contribue cu obolul lor pentru realisarea acesteĭ nimerite ideĭ.

Faptul este demn de lăudat. Mulţĭ ar trebui să'l imiteze.

Justiţiabiliĭ vor găsi la îndemână uvragiele de carĭ vor avea nevoe, asemenea şi avocaţiĭ cum şi funcţionariĭ judecătorii.

D-niĭ autorĭ de cărţĭ cu privire la drept ar trebui să încurajeze această încercare trimiţênd câte un exemplar din operele D-lor.

—*—

A apărut primul numĕr al ziaruluĭ sĕptămânal *Curierul Comercial*, organ al comercianţilor şi industrialilor.

Ziarul e redactat de un grup de tinerĭ gazetarĭ, cunoscĕtorĭ aĭ chestiunilor economice şi sumarul primuluĭ numĕr e bogat.

Urăm nouluĭ confrate zile multe şi izbândă bună.

PAUL GINISTY

VADUVA

Tocmaĭ doĭ anĭ eraŭ de când Jeana Dumoustier purta doliul, de când trăia în negru, şi melancolia eĭ nu părea că se micşorează. Rupsese cu toată lumea, în care fusese într'o vreme aşa de sĕrbătorită şi acum trăia nu se poate maĭ izolată.

Inprejurul eĭ se formase o legendă romanescă. Adevĕrul e că dênsa făcea tot ce trebuia pentru ca s'o întreţie. Mîhnirea eĭ avea ceva tragic. Nimic nu părea că o va modera vre-odată.

De doĭ anĭ ea renunţase la teatru, aşa de-odată, lăsând alteia care o dubla rolul în care'şĭ făcuse ea un succes.

Luase o existenţă prea modestă.

— Pentru ce nu te călugăreştĭ? îĭ zisese într'o zi unu din autoriĭ care lucra pentru dênsa, într'o vreme, atuncĭ când încânta ea Parisul cu gentileţa sa.

— M'am gândit la aşa ceva, rĕspunse ea.

— Adevĕrat?

— Da!

— Heĭ! Va să zică aĭ să ispăşeştĭ un păcat mare, Jeano dragă?

— Poate!

Şi Jeana îĭ întorsese spatele, după ce oftase ast-fel. Jeana căzuse în devoţiune. Odată pe sĕptămână punea să se slujască o leturghie la Sf. Augustin, la care asişta, şi preotul, când o zicea, avea un patrafir negru.

In fie-care dimineaţa Jeana se ducea la cimitirul Montmartre cu mâinile pline de florĭ. Pazniciĭ, carĭ o cunoşteaŭ din vedere, o salutaŭ cu respect, ca pe o muşteriică.

FOIŢA ZIARULUI „ADEVĔRUL"

ELY MONTCLÉRE

(9)

Buchetul Ucigaş

PARTEA I-a

Măritişul Cristineĭ

VII

Era cu 15 anĭ maĭ mare de cât ea şi el îĭ fusese epitrop.

Se iubiaŭ mult amîndoĭ.

Puţin timp dupe măritişul Aliceĭ, căpitanul Mornay fu trimes în Algeria cu regimentul.

Colonia aceasta nu era pe atuncĭ deplin pacificată.

Insă înainte d'a pleca, el avu bucuria să sărute pe nepotul sĕŭ Filip, care se născuse.

Trecură maĭ mulţĭ anĭ.

Intr'o zi tînĕra contesă de Montalais află că fratele sĕŭ, rănit foarte greŭ într'o recunoaştere, se 'ntorcea în Francia ca să se vindice.

I se prescrisese Piryneiĭ.

De aceea, după o şedere scurtă în Paris, la Montalais, Petre se duse la Luchon.

Nu trecuseră nicĭ doĕ lunĭ de când şedea el acolo şi Alice primi de la dînsul o veste foarte neaşteptată.

„Mĕ însor şi eŭ," îĭ scria fratele sĕŭ.

Scrisoarea luĭ era din cele maĭ entusiaste.

Spunea că întîlnise în Luchon o fată care venise acolo cu mătuşa eĭ, o bătrînă foarte respectabilă.

Fata era engleză şi se numea Eva Milton.

Era săracă de tot, dar ce'ĭ păsa luĭ Petre Mornay? Nu avea el destulă bogăţie pentru amîndoĭ?

Era nebun după logodnica luĭ, o adevărată minune.

Frumoasă, neinteresată, virtuoasă, Eva avea în ochiĭ amorezatuluĭ ofiţer toate virtuţile teologale, şi altele multe.

Aliceĭ de Montalais şi bărbatuluĭ sĕŭ nu le plăcu căsătoria asta.

Fata asta tînără, săracă, îngerul acesta de frumuseţe, de bunătate, de desinteresare, le inspira neîncrederea.

Ştiaŭ însă că nicĭ sfaturile nicĭ inpunările nu'l vor desface de fată.

Logodnica întîlnită în astfel de condiţiĭ putea foarte bine să fie o aventurieră şi o femee de soiul acesta, când pune ghiara pe un om chiar cum era Petre, nu'l scapă de fel.

Petre Mornay avea un suflet frumos, contemplativ şi iubitor.

Avea iluziĭ sfinte, credinţe care nu se puteaŭ desrădăcina.

Alice ştia bine lucrul acesta.

Ştia iar că nu putea face nicĭ o încercare ca să înpiedice căsătoria asta.

Petre s'arăta foarte nerăbdător.

Informaţiunile secrete ce ceru contesa în Luchon despre viitoarea eĭ cumnată nu eraŭ tocmaĭ rele şi o liniştiră puţin.

Căsătoria se făcu chiar în Luchon. Nicĭ contele de Montalais nicĭ nevasta sa nu putură să se ducă la nuntă.

Alice era tocmaĭ aproape să nască şi sarcina eĭ, foarte grea, inspira temerĭ serioase bărbatuluĭ sĕŭ, care, în astfel de înprejurărĭ, nu voi să se despartă de dînsa.

Insă contesa, într'o scrisoare plină de dragoste, trimise frateluĭ sĕŭ urările sale de fericire.

Tot într'o vreme contesa şi contele de Montalais trimiseră cumnateĭ lor un cadoŭ de toată frumuseţea.

Se hotărîse că îndată dupe tradiţionalul voiaj de nuntă, noiĭ căsătoriţĭ să se ducă să petreacă o lună orĭ doĕ la castelul de la Ginestière.

Luĭ Petre îĭ plăcea mult meseria luĭ, însă nevastă-sa îl sili să demisioneze.

Voiaŭ să se instaleze definitiv în Paris.

Insă se întîmplă altfel.

Dupe ce vizitară Spania, d-na Mornay voi să vadă Sicilia, pe urmă Grecia; bărbatul sĕŭ nu putea să refuze.

Din ori ce loc se aflau, Petre scria suroreĭ sale.

Din toate scrisorile luĭ izbucnea fericirea.

Nu se înşelase în alegerea luĭ.

Eva era îngerul pe care 'l visase el.

Scurt vorbind, voiajul acesta, care trebuia să ţie cel mult treĭ lunĭ, se prelungi într'atâta şi obosi aşa de mult pe tînĕra nevastă, încât născu maĭ nainte de termen în Constantinopol.

Născu o fetiţă care trăi, deşi se născuse cu doĕ lunĭ maĭ curînd.

Călătoriĭ fură dar siliţĭ să rĕmâe pentru moment în străinătate.

Trebuia să aştepte până când lehuza să se însănătoşeze deplin.

Alice trebuia să fie naşa; bărbatul sĕŭ naşul.

Se bucuraŭ că aŭ să se strângă în sfârşit toţĭ la un loc....

Deodată, d. şi d-na de Montalais nu maĭ primiră nicĭ o veste.

Scrisorile pe carĭ le scriseră eĭ rĕmaseră fără rĕspuns.

Trecu o lună, apoĭ doĕ, apoĭ treĭ.

— E ceva! ziceaŭ eĭ.

Şi contele, după stăruinţele nevesteĭ sale, se pregătea să plece la Constantinopol, când sosi o scrisoare de la Petre Mornay.

Adevĕrat că era ceva...

Presimţirile Aliceĭ şi ale soţuluĭ sĕŭ se'mpliniseră!

Bietul Petre, într'o scrisoare scurtă, spunea cum îşĭ pierduse fericirea, toate iluziile, toate visurile....

Eva luĭ nu era de cât o mizerabilă.... Rîsese de dînsul; ca să'l joace maĭ bine, jucase comedia iubireĭ. Ea îl luase numaĭ fiindcă era bogat.

El aflase într'o zi, numaĭ din întîmplare, că nu numaĭ că nevasta sa îl înşela, dar că şi copilul chiar era făcut cu altul.

„Fetiţa s'a născut cu doĕ lunĭ maĭ nainte de termen, a zis doctorul în minutul naştereĭ. Fusese plătit pentru asta vezĭ, tu Alice; scria nenorocitul Petre.

„Fetiţa s'a născut la termen, însă ca să mĕ facă să primesc paternitatea asta a născocit o comedie mîrşavă. Toate astea s'aŭ regulat între „respectabila" mătuşică, o gasperiţă bĕtrînă, nevasta mea şi.... amantul eĭ, adevĕratul tată.

(Va urma)

Sta îngenuchiată multă vreme pe un mormînt care era înpodobit numaĭ de dînsa.

Ingrijitorul cimitiruluĭ s'arăta galant cu o „clientă“ aşa de stăruitoare. Cum o zărea, s'apropia, îĭ da sfaturĭ bune pentru aranjarea florilor pe carĭ le aducea ea şi o învăţa cum să le întreţie maĭ bine.

— Soră... fiică... văduvă? întrebase el odată curios.

Şi Jeana Dumoustier rĕspunsese, foarte demn:

— Văduvă!

Adevĕrul este că ea se considera ca o văduvă, de şi nu avusese încă nicĭ o legătură cu acela după care purta doliul.

Insă se gândea că Iacob Meillan murise pentru dînsa şi'şĭ ţinea jurămîntul ce făcuse memorieĭ luĭ, când auzise ce moarte tragică avusese, ca să'l socotească ca prietinul, soţul ales căruia ar fi trebuit să se dea, fără să fie trebuinţă de cununie.

O! ea nu uitase încă impresia grozavă ce simţise în minutul când aflase moartea luĭ Iacob din gura unuĭ indiferent care colporta vestea. In halucinaţiile imaginaţieĭ sale ea vedea pe frumosul tînĕr cu fruntea găurită d'un glonţ, zăcênd pe patul luĭ, unde fusese găsit, cu capul aşa de palid pe perina pătată de sângele care cursese picătură cu picătură. Revolverul cu care se'mpuşcase îĭ picase din mână pe pielea albă de urs, care se pătase şi ea de sânge în tresăririle agonieĭ.

Şi ierĭ chiar ea îl părăsise aşa de plin de forţă şi de tinereţe!

Da! ea îşĭ aduce aminte tot! El o dusese pînă acasă la dînsa, după ieşirea de la teatru, fiind-că de multă vreme o curta şi o rugase, ba încă foarte mult, ca să'l primească în casă. Eraŭ atâtea lunĭ de când o adora!

Pentru ce refuzase ea, ce cochetărie o făcuse ca să s'arate aproape sĕlbatică, maĭ bine aspră pentru dînsul, pe câtă vreme în inima eĭ era gata să cedeze şi când simţia bine că'l iubeşte!

I se părea seducĕtor şi frumos şi avea aşa de mare poftă ca să zică da! Vorbele'ĭ rĕutăcioase îĭ desminţiră gândul şi ea se înfioră pe când îĭ lua el mâinile cu drag şi i le acoperea cu sărutărĭ. Pentru ce crezuse oare că trebue să'l facă să maĭ aştepte, împotriva dorinţeĭ eĭ chiar?

— Aide! vreĭ să mĕ omorĭ! zisese Iacob.

Insă era ceva glumeţ în tonul cu care zisese el vorbele acestea... Părea a fi numaĭ o ciudă.

Şi a doa zi de dimineaţa, Iacob Meillan se omorîse şi ea rĕmăsese buimăcită, zdrobită când auzise de moartea asta, de care se simţia rĕspunzĕtoare. Nenorocitul băiat o iubea va să zică maĭ mult de cât credea ea, o iubea aşa de mult că'şĭ jertfise viaţa, de vreme ce nu o putuse îndupleca.

Şi felul acesta de greşală, care adusese un ast-fel de sfîrşit jalnic, zdrobise pe Jeana! Un bărbat se omorîse pentru dînsa.

Jeana nu se maĭ gândea de cât la lucrul acesta, cu spaimă, acuzându-se de cruzimea eĭ, îngrozindu-se chiar de sine şi simţindu-se vinovată de sângele acesta vărsat.

Vaĭ! de ce nu spusese adevĕrul ierĭ! Pentru ce nu'ĭ mărturisise luĭ că nu-ĭ ea femee fără milă, că nu cerea alt de cât să fie a luĭ! Şi, cu adevĕrată mustrare de conştiinţă blestema Jeana şiretenia femeiască care o îndemnase prosteşte ca să înşele pe Iacob, ca să nu se dea, pe câtă vreme era a luĭ!

Se roşa biata Jeana! O! scumpul mort, cu gaura ceia în frunte, pe unde fugise viaţa! Intr'o vreme ea jucase multe rolurĭ de drame şi actriţele nu se pot desface tot-d'auna, chiar când sunt sincere, de o oare-care parte teatrală în expresiunea sentimentelor lor!

Eroul acesta, martirul acesta va fi cel puţin plîns cum se cade de dînsa! Atuncĭ se'nchisese ea în doliul acesta imens, care desconcertase pe prietiniĭ sĕĭ.

„O vĕduvă, da, scumpe prietine, vreaŭ să fiŭ văduva ta şi încă o văduvă pe care nimic nu o poate mângâia!...“ zicea Jeana în sine.

Jeana părăsise totul, cu lealitate, fără rezerve; rupsese angajamentul la teatru, se dăduse toată umbreĭ aceluia pe care'l respinsese când era viŭ. Nicĭ o jertfă nu o costase şi lacrimile-ĭ veneaŭ din adevĕrate durerĭ.

Ea găsea o poezie dulce în disperarea asta. Iacob murise pentru dînsa; Jeana-ĭ datora viaţa eĭ vecinic mâhnită, de acum încolo. Ea se consacrase doliuluĭ acestuia cu un fel de entusiasm în durere. Rĕscumpăra-va ea vreodată, cu lacrimile sale, soiul de crimă de care se învinovăţea singură, fiind-că împinsese pe amorezatul acest aşa de înfăpăiat la cea maĭ rea dintre hotărîrĭ?

De lunĭ şi lunĭ întregĭ se tînguia Jeana în conştiinţă, modernă Artemisă — însă regina Halicarnasuluĭ cunoscuse cel puţin, cu soţul eĭ Mausole, toate frigurile iubireĭ!

Intr'o dimineaţă întâlni lîngă mormântul luĭ Iacob un bărbat, care sta cu pălăria în mână.

Jeana avu o mică mişcare de ciudă. In mâhnirea eĭ exclusivă, ea nu admitea ca un strein să se amestece în regrete pe carĭ numaĭ ea avea dreptul să le aibă — îşĭ închipuia văduva.

Insă Jeana îl cunoscu: era un camarad d'odinioară, pictorul Désiré Massy, care fusese şi prietinul luĭ Iacob. Şi el se miră când o vĕzu.

— Ce fel! zise el întinzêndu'ĭ mâna— după doĭ anĭ! — Ştiŭ că e rar lucru ca să păstreze cine-va aşa de multă vreme suvenirul unuĭ mort?

— O! eŭ... zise Jeana cu un gest.

Désiré Massy nu băgă de seamă toată adâncimea acestuĭ gest, saŭ, ca un sceptic ce era, îl luă drept un gest de teatru, fără voe reprodus, din obiceĭ.

Désiré zise:

— Bietul Iacob, ce sfîrşit absurd.

Jeana avu o mică mişcare de protestare. Orĭ-cât de absorbită era în durerea eĭ, pictorul nu i se păru tocmaĭ galant.

Désiré nu băgă de seamă.

— Eram în Orient, zise el, când am aflat moartea nenorocituluĭ băiat... M'am întors abia zilele acestea şi am venit o dată să'ĭ vĕd mormîntul. [illegible] Cine ar fi putut crede?

— Da, cine ar fi putut crede? zise Jeana tristă.

— Eram dator să-ĭ fac vizita asta, zise artistul, fiindcă cea din urmă scrisoare pe care a scris'o a fost pentru mine... Maĭ 'nainte de a'şĭ trage glonţul, mi-a scris mie.

Jeana Dumoustier se simţi cam înţepată din pricină că nu ea fusese preferată. Adevĕrul este că de vreme ce Iacob se omorîse pentru ea, ar fi putut prea bine să-ĭ trimeată un adio.

— Iacă, am la mine scrisoarea luĭ.. zise pictorul. — Sigur că'şĭ pierduse minţile... Poate că era leac...

— Da, da, era leac... zise Jeana cu un noŭ acces de remuşcare.

— Avea prietinĭ, ce dracu! S'ar fi făcut toţĭ luntre şi punte ca să'l scape.

— O! da! da! zise Jeana care vedea aci o aluzie transparentă!

Désiré luă scrisoarea din portofoliŭ şi o scoase din plic. Jeana tremură când vĕzu scrierea aceluia pe care'l plânsese ea aşa de mult de doĭ anĭ întregĭ. Scrisoarea asta fusese cea din urmă particică vie emanată din acela pe care'l făcuse ea amantul sĕŭ posthum. O luă, tremurând.

De odată mototoli hîrtia cu turbare.

— A! mişelul! zise Jeana neagră de necaz.

Iacă ce citise:

„Dragul meŭ, îţĭ zic adio. Mĕ duc,
„eŭ care iubeam aşa de mult viaţa, şi
„pentru care era aşa de bună! Iacă ce
„mi s'a întîmplat. Fără nicĭ o pricină,
„fără să am măcar scuza unuĭ motiv
„ca să caut să mĕ zăpăcesc, am jucat
„astă noapte nebuneşte, şi am pierdut
„pe cuvînt o sumă aşa de mare, că
„nicĭ-odată n'aş putea-o găsi. Nefiind
„în stare să plătesc, daŭ aceluia că-
„ruia'ĭ datorez singura mulţumire ce'ĭ
„pot oferi: plătesc cu pielea mea...
„Plânge-mĕ. — Al tĕŭ prietin:
Iacob Meillan.“

Jeana părea zdrobită după explozia asta de necaz.

— Nicĭ chiar o vorbă pentru mine... Puţin îĭ păsa de mine!... Şi eŭ mĕ desnădăjduiam că murise, că'ĭ pricinuisem moartea!... Eŭ care vedeam într'însul un sentimental, un amorezat din romanţe!

Asvîrli florile pe carĭ le ţinea în mână ca să le pue pe mormînt.

— A! mişelule! zise ea vorbind umbreĭ mortuluĭ. Laşule care facĭ pe femeĭ să plîngă!... Şi când mĕ gândesc că'mĭ am stricat ochiĭ pentru un ast-fel de dobitoc!

Spartali.

LOTERIILE

Sâmbătă un Domn profesor din Bârlad se presintă la Banca Românieĭ cu un bilet de loterie *Crucea Albă* olandeză din Amsterdam şi ceru să i se plătească suma de 30,000 leĭ, cât eşise câştigul aceluĭ numĕr.

La bancă i se spune să se prezinte după două ore şi în acest timp se telegrafie la Amsterdam de unde se primi respunsul că biletul este falş de oare ce numĕrul acela fusese plătit şi suma de 30,000 de leĭ achitată.

Când proprietarul biletuluĭ se prezintă la Bancă fu îndată arestat şi supus unuĭ interogatoriu de către D. procuror Mitilineu.

Profesorul rĕspunse că cumpărase maĭ înainte acel los cu 20 leĭ de la un evreŭ în Bârlad.

Dupe maĭ multe întrebărĭ şi cercetîndu-se poziţia profesoruluĭ, parchetul se convinse că acest domn fusese victimă a escrocherieĭ jidanuluĭ şi fu pus imediat în libertate.

Acum se va convoca o comisie de oamenĭ specialĭ spre a se vedea dacă acest bilet este falş saŭ dacă cel cu care s'aŭ încasat baniĭ la Amsterdam n'a fost cel falş.

Lumea pierde baniĭ şi când câştigă câte odată, apoĭ atuncĭ nu numaĭ că nu vede aceĭ banĭ, dar este acuzată de escrocherie.

Cel maĭ bun lucru ar fi ca lumea să se păzească de a cădea în cursa acestor şarlatanĭ carĭ speculează lumea.

Mephisto

ULTIME INFORMAŢII

Familia domnitoare din Anglia nu maĭ ştie cum să scuture de pe capul sĕŭ pacostea că ar voi să primească în sînul sĕŭ [illegible] pe Ferdinand Hohenzollern [illegible].

[illegible] e destul că a desminţit ştirea prin agenţiile telegrafice şi prin ziarele engleze, acum o desminte şi prin ziarele franceze.

Iată, într'adevĕr, ce citim în *Le Gaulois* sosit azĭ:

Ştirea, despre logodna prinţuluĭ regal al Românieĭ cu principesa Maria, fiica maĭ mare a duceluĭ şi a duceseĭ de Edimburg, este neîntemeiată.

Inghite-o Agache-Ferdinand!

—✠—

M. S. Regele va sosi în capitală Sâmbăta viitoare.

—✠—

Când directorul nostru a atacat pe Suditu, prefectul judeţuluĭ Brăila, lumea oficioasă s'a formalizat.

Iată, după *Constituţionalul*, o dovadă despre cinstea administrativă a prefectuluĭ de Brăila, dovadă dată de un fost protector al D-luĭ Suditu:

BĂTĂUŞIĬ GUVERNULUĬ

Domnule Redactor,

Acum şase lunĭ la balotagiul colegiuluĭ II de Brăila toată lumea ştie cum doĭ bătăuşĭ, Lazarovicĭ şi Dragomir, ne-aŭ atacat seara pe stradă pe fratele meŭ Alexandru Marghiloman şi pe mine, pe când ne duceam la o întrunire electorală.

Inutil de a reveni asupra unuĭ fapt scandalos pe care întreaga Brăilă l'a pus pe seama administraţieĭ, de oare-ce poliţia şi parchetul nu aŭ crezut cuviincios să facă cercetărĭ şi să stabilească rĕspunderile.

Totuşĭ D. prefect Ioan Suditu a declinat orĭ-ce solidaritate printr'o scrisoare adresată frateluĭ meŭ prin care afirmă că numiţiĭ agenţĭ nu aveaŭ nicĭ un amestec cu administraţiunea.

Azĭ întorcêndu-mĕ din strĕinătate după o lungă absenţă, găsesc pe Lazarovicĭ, comisar la culoarea de verde din Brăila, iar pe Dragomir comisar la culoarea de negru.

Sunt decĭ autorizat a crede:

1) Orĭ că D. Prefect a tăinuit atuncĭ adevĕrul.

2) Orĭ că D. Prefect găseşte că azĭ fapta celor doĭ bătăuşĭ le constitue un drept la o recompensă.

Judece orĭ-cine care alternativă este maĭ măgulitoare pentru D. Prefect I. Suditu!

Mulţumindu-vĕ pentru ospitalitatea Dv. vĕ rog să primiţĭ, D-le Redactor, încrederea sentimentelor mele distinse.

Mihail Marghiloman,

Bucureştĭ, 12 Oct. 1891.

—✠—

Astă-zĭ se judecă de Consiliul de resboiŭ din Galaţĭ procesul căpitanuluĭ Gheltz, care a omorît un caporal şi a fost condamnat la cincĭ lunĭ închisoare.

—✠—

Azĭ începe la conservatorul din Bucureştĭ concursul pentru catedra de piano de la conservatorul din Iaşĭ.

Candidatele sunt două: D-ra Natalia Plesnilă, absolventă cu medalia de aur de la conservatorul din Viena, şi D-ra Aspasia Sion, eleva profesoruluĭ Lechetizky, nepoata D-luĭ Gros, directorul conservatoruluĭ din Iaşĭ.

—✠—

D. Constantinescu, conductor de Clasa III, fost sergent în armată, este însărcinat cu privigherea lucrărilor aducereĭ apeĭ în Brăila.

Intrebăm pe D. Pârlea, primar acestuĭ oraş: —*Nu a găsit el oare o persoană maĭ competentă?*

Am dori un rĕspuns.

—✠—

Procurorul Republiceĭ D. Bendoit din Paris a cerut parchetuluĭ din Bucureştĭ o comisiune rogatorie, care să ia interogatoriul D-neĭ Olympia Lahovary, care fiind la Paris avea în serviciul sĕŭ o bonă poloneză numită Mielvicĭ şi care se presupune că născênd doĭ copiĭ le-a tăiat capetele şi i-a aruncat în latrine.

—✠—

In afacerea Cojocaru

Independent de petiţiunea ce împreună cu noĭ va da D-luĭ ministru de justiţie pentru a sezisa curtea de casaţie de *nelegala* pedeapsă aplicată luĭ Cojocaru, D. C. C. Disescu, fost profesor de drept penal la facultatea din Bucureştĭ, iar actualmente profesor de drept [illegible] constituţional la aceiaşĭ [illegible] drept constituţional [illegible] prezinta [illegible] aceiaşĭ facultate, va [illegible] ministruluĭ *un memoriŭ* amĕnunţit asupra nelegalităţeĭ aceleĭ pedepse.

—✠—

Judecătorul de instrucţie cab. 4, D. Maxim, a dat ordonanţă de urmărire în contra luĭ Avram Gutmann pentru bancrută frauduloasă.

—✠—

Primăria capitaleĭ a început urmărirĭ în contra antreprenoruluĭ grădineĭ Cazinuluĭ Austro-Ungar, D. Ştifler, care n'a voit a plăti suma de 1200 leĭ taxa pe timpul cât a ţinut grădina deschisă.

—✠—

D-l Ştefănescu, sub directorul penitenciarelor, a plecat la penitenciarul Pângăraţĭ, spre a face o anchetă de oare-ce se zice că sunt descoperite o mulţime de neregularităţĭ.

D. Băleanu, directorul penitenciarelor. se va duce de asemenea la Pângăraţĭ.

—✠—

Toţĭ tineriĭ carĭ sunt în vârstă a'şĭ face termenul în armată, pot controla listele dacă sunt înscrişĭ saŭ nu la primăria capitaleĭ în secţia poliţieĭ comunale.

ULTIME TELEGRAME

GRENOBLA, 14 Octocmbrie.—Un tren de călătorĭ a deraiat pe linia Lyon-Grenobla, aproape de gara Moirans. Sunt 15 morţĭ şi 45 rănіţĭ.

SOFIA, 14 Octombrie. — Sesiunea ordinară a Sobranieĭ s'a deschis azĭ la amiazĭ.

MERSUL TRENURILOR

Valabil de la 1 Octombrie 1891 st. n.

PORNESC DIN BUCUREŞTI:

Bucureşti Iaşi, direct de persoane. — Pleacă din Bucureştĭ la ora 7 dim., din Ploeştĭ 8,58 dim., din Buzĕŭ 11,11 dim., din Rîmnicul-Sărat 12,11 p. m., din Focşanĭ 1,20 p. m., din Mărăşeştĭ 2,10 p. m., din Adjud 3,00 p. m.. din Bacăŭ 5,18 p. m., din Roman 7,09 seara, din Paşcanĭ 9.04 s., soseşte în Iaşĭ 11.20 s. — **Accelerat,** pleacă din Bucureştĭ 9 35 seara, din Ploeştĭ 11,04 noaptea, din Buzĕŭ 12,54 noaptea, din Rîmnicu-Sărat 1,46 dim., din Focşanĭ 2,43 dim., din Mărăşeştĭ 3.26 d., din Adjud 4,13 dim., din Bacăŭ 5,57 dim., din Roman, 7,13 dim., din Păşcanĭ 8,40 dim., soseşte în Iaşĭ la 10,45 dim.

Bucureşti-Vasluĭ, Brăila-Galaţi, direct accelerat.—Pleacă din Bucureştĭ la 7,50 seara. din Ploeştĭ 9,42 seara, din Buzĕŭ 11,41 seara din Rîmnicu-Sărat 12,39 s., din Focşanĭ 1,37 nóptea, din Mărăşeştĭ 2,15 noaptea, din Tecucĭ la 2.53 dim., din Bêrlad 4,23 dim., din Crasna la 5,28 dim., soseşte în Vasluĭ la 5,52 dim. spre Galaţĭ, din Buzĕŭ pleacă la 12 noaptea, din Brăila 2,31 noaptea. din Barboşĭ 3,22 d., soseşte în Galaţĭ 4 dim.

Bucureşti-Vêrciorova, direct accelerat. — Pleacă din Bucureştĭ 7,10 seara, din Titu 8,17 seara, din Piteştĭ 9,38 seara, din Costeştĭ 10,06 seara, Slatina 11.27 seara, din Piatra Olt 11,49 seara, din Craiova 12,52 noaptea, din Filiaşĭ 1,40 dim.. din Turnu-Severin 3,40 dim., soseşte în Vêrciorova 4 02 dim. — De persoane pleacă din Bucureştĭ 8,15 dim., din Titu 9,43 dim.. din Goleştĭ 11,04 dim., din Piteştĭ 11.37, din Costeştĭ 12,11 p. m., din Slatina 1,46 p. m., din Piatra Olt 2,29 p. m., din Craiova, 4,11 p. m., din Filiaşĭ 5,24 p. m., din Turnu-Severin 7,04 seara, soseşte în Vêrciorova 8,30s. — Fulgerul pleacă din Bucureştĭ 4,03 seara, din Titu 5.06 seara, din Piteştĭ 6,22 s. din Slatina 8,07 dim., din Craiova 9,45 seara, din Filiaşĭ 10.30 seara, din Turnu-Severin 12.38 noaptea, soseşte în Vêrciorova 1,00 noaptea.

Bucureşti-Craiova, direct persoane. — Pleacă din Bucureştĭ 2.35 p. m., din Titu 3 57 seara, din Goleştĭ 5.24 seara, din Piteştĭ 5,50 seara, din Costeştĭ 6,20 seara, din Slatina 8,17 seara, din Piatra 8,50 soseşte la Craiova 10,05 s.

Bucureşti-Piteşti, direct persoane.— Pleacă din Bucureştĭ 6,45 d., din Titu 8.21 d., din Goleştĭ 9.44 d., soseşte la Piteştĭ 10,44 d.

Bucureşti-Galaţi, direct, persoane. — Pleacă din Bucureştĭ 9,40 d., din Ploeştĭ 11 48 d., din Buzĕŭ 2.55 p. m., din Brăila 5.02 p. m., din Barboşĭ 5,59 p. m., soseşte Galaţĭ 6,35 seara.

Acelaşĭ tren spre Tecucĭ.— Pleacă din Buzĕŭ 2,05 p. m., din R.-Sărat 3.49 p.m. din Focşanĭ 7,48 seara, din Mărăşeştĭ 8.30 seara, soseşte Tecucĭ 9,45 seara.

Bucureşti-Predeal, direct accelerat — Pleacă din Bucureştĭ 4.40 p. m, din Ploeştĭ 6,30 seara, din Câmpina 7,33 seara, din Sinaia 8,46 seara, soseşte Predeal 9,25 seara.

Accelerat.— Pleacă din Bucureştĭ 7,40 d., din Ploeştĭ 9,27 d., din Câmpina 10.26 d., din Sinaia 11,38 p. m., soseşte Predeal 12,07 p. m.

De persoane. — Pleacă din Bucureştĭ 8,50 d., din Ploeştĭ 10,48 d., din Câmpina 11,55 d., din Sinaia 1,14 p. m., soseşte Predeal 1.56 p. m.

Bucureşti-Giurgiŭ, direct (fulger), pleacă din Bucureştĭ 5,35 dim. soseşte Smârda 7,10 d. *Persoane* pleacă din Bucureştĭ gara de Nord 8 d. din Filaret 8,30 d., soseşte Giurgiŭ 10,18 d. — *De persoane* din Bucureştĭ, gara de Nord 5,25 p. m., din Filaret 5,55, soseşte Giurgiŭ 7,48 s.

Bucureşti-Călăraşi, Feteştĭ-Slobozia, pleacă din Bucureştĭ 7,50 dim., soseşte Călăraşĭ 12,20 p. m. Feteştĭ 11,53 d., Slobozia 12,05 p. m.

SOSESC IN BUCUREŞTI:

Din Iaşĭ 7,30 d. şi la 9,55 seara.

Din Vasluĭ-Galatz 8,40 d.

Din Predeal 12,10 p. m. 8,50 s. şi la 9,30 seara.

Din Galaţĭ 8,40 dim. 5,10 s.

Din Vêrciorova 11,40 s. Fulgerul la 10,05 d. acceleratul 8,20 s. persoane.

Din Craiova 1 p. m.

Din Piteştĭ 9,10 seara.

Din Călăraşĭ 6,25 s.

Din Giurgiu 3,55 p. m. fulgerul, la 10,45 d. şi 7,20 s. persoane.

PROPRIETAR-EDITOR THOMA BASILESCU. TIPOGRAFIA THOMA BASILESCU, BULEVARDUL ELISABETA, 111 BUCURESTI.